

Проповед 315

Грижата за ближния

Прочит: Матей 18, 15 - 20

Скъпи братя и сестри,

1. Въведение. За кого или за какво мислите в по-голямата част от времето си? Ако сте честни, едва ли ще ви отнеме дълго време да установите, че в по-голямата част от времето мислите за себе си или за неща, които са свързани с вас. Ние мислим за себе си, планираме за себе си и освен това, всяко свое решение пречупваме през нас самите или нашия интерес. За много от нас този свят се върти около самите нас. И след като миналата седмица говорихме за следването на Исус, е добре да помислим и за това какво е отражението на това следване върху взаимоотношенията ни с другите хора. Ние трябва да започнем да гледаме на хората с други очи и да не мислим само за себе си. *Имало някога една млада жена, която искала да се разведе с мъжа си. Затова отишла във съда и казала на съдията, че не иска даживее повече със съпруга си. Макар че не било официален процес, съдията решил да поговори с жената. „Може ли да ми кажеш защо искаш да се разведеш?“ „Да“ - казала жената. Съдията я помолил да седне, дал и химикал и празен лист и я помолил да запише всички отрицателни качества, поради които искала да получи развод. Тя помислила няколко минути, отишла при съдията и му дала листа. На него имало само две причини: „Понякога ми креци“ и „Стиснат е“. „Само затова ли искаш да серазведеш с него?“ „Да - казала тя, - че кой иска да живее със стиснат съпруг, при това и да креци.“ Съдията попитал дали няма някаква друга причина, но жената отрекла. Тогава и дал друг празен лист и я помолил да напише положителните качества на мъжа си. Тя го погледнала и го запитала: „Ще ми помогнете ли да се разведе или не?“ „Да, казал съдията, но първо искам да ме убедиш, че това е наистина необходимо.“ Жената се съгласила, но не след дълго се върнала с празен лист. „Защо не си записала нищо?“ „Дълго мислих и не измислих нищо положително, което да запиша за съпруга си.“ Тогава съдията решил да и зададе няколко въпроса: „От колко време сте женени?“ „От 12 години, имаме четири деца.“ „Какво работи мъжът ти?“ „Инженер в петролния бизнес, печели по 3000 долара месечно.“ „Кога се връща у дома?“ „Към четири следобед и започва да ме притеснява.“ „Как те притеснява?“ „Говори с децата на висок глас и си играе с тях.“ Тогава съдията и дал листа за да запише положително качество. „Че какво му е положителното?“ – зачудила се жената. „Ами много бащи не играят с децата си.“ И тя го записала. Съдията продължил разговора и научил, че бащата е бил миналото лято на почивка със семейството си в Турция. Накарал жената да запише и това: Има много мъже, които не отива със семейството си на почивка. Продължили така и накрая на листа имало записани 12 положителни качества. Тогава съдията взел листа и попитал: Все още ли искаш развод? Жената замълчала, после погледнала двата листа и казала: „Вие успяхте да ме объркате. Не знам какво да кажа“ – но след малко добавила „Не го искам, той е стиснат и ми вика“. „Не съм казал, че не е стиснат и не ти вика – отвърнал съдията – но този мъж има много положителни качества и ти можеш да живееш с него. Има лекарство за отрицателните му страни, но разводът не е правилното решение.“ „Мисля че ми трябва още време да помисля“ – казала жената, отишла си и повече никога не се върнала. Често това се случва и с нас. Ние до такава степен се концентрираме в отрицателното, че пропускаме да видим положителното, пропускаме да видим доброто и това влошава не само*

взаимоотношенията ни с другите. Тук в този пасаж Исус ни учи как да се отнасяме с любов към тези, които са съгрешили, и да им даваме шанс, загърбвайки собственото си егоистично мнение и нараненото си самочувствие. Тази рецепта е толкова добра, че ако се изпълнява стриктно, може да донесе много плод в живота на отделния човек и на църквата като цяло.

2. Ако брат ти съгреши – отиди сам! Важно е да кажем, че при тези наставления, се касае за хора, които са повярвали, избрали са да станат част от църквата Христова и да следват Исус.

2.1. Ти си грешник. Важно е да знаем и да не забравяме, че всички допускаме грешки (Еклесиаст 7, 20): **“Наистина няма праведен човек на земята, който да прави добро и да не греши.”** Няма човек който да не греши. Това трябва да бъде изходната ни точка, ако видим някой от хората около нас да греши. Обикновено ние отправяме критиката си от гледна точка на това, че сме прави и никога не грешим, но истината е, че хората критикуват именно тези грехове, които самите те вършат, или пък към които са склонни. Когато обаче забележим брат си да греши, преди да направим каквото и да било, трябва да си спомним, че сме грешни и грешим. Лесно е да критикуваш, но Божият път е да сепоставиш на мястото на този, който е сгрешил.

2.2. Да кажем открито. Втората важна стъпка е да отидем при човека и да му посочим греха открито. Обикновено човек не иска да е директен, не обича конфронтацията, затова имаме такива не съвсем лични средства за общуване като – писма (също и електронни), телефон, оставени съобщения на телефонния секретар. Това е по-лесният път. Можеш да кажеш на човека това, което мислиш, без да се налага да стоиш близо до него. Това обаче не отговаря на изискването, което Исус поставя тук: **“И ако съгреши брат ти спрямо теб, иди, покажи вината му между теб и него насаме.”** Отиди при него и покажи вината му насаме между тебе и него. Излишно е ние да се страхуваме от такъв сблъсък. В повечето случаи, когато ми се е налагало да водя такъв разговор и когато разговорът е бил воден в такава атмосфера на любов и разбирателство, резултатът е бил положителен. Ако имаме добра мотивация, забравим наставническия тон и не търсим своето на всяка цена, нещата могат да се подобрят. В никакъв случай не трябва да забравяме, че човекът, с когото говорим, независимо колко голям е грехът му, е наш брат или сестра, част от нашето духовно семейство. Именно затова трябва да отидем при него сами, със състрадание и показвайки любов, а не упрек, и да сме се подготвили за тази среща в молитва. Тези няколко съставки могат да направят чудеса – дискретност, състрадание, любов и молитва. Най важно е отношението. Едно и също нещо можем да кажем по два различни начина, така че, съответно, човекът да бъде огорчен и отхвърлен, или да бъде насърчен и да открие, че въпреки греха си е ценен и обичан.

2.3. Да послуша. Това е третото важно нещо. Не е важно да настояваме обвиненият да се съгласи с нас. Това може да бъде изключително досадно. В повечето случаи, човекът, който е сгрешил, и сам знае какво се е случило с него и дали е сгрешил или не. Човек много добре знае когато е сгрешил. Не бива, разбира се, да изключваме възможността човекът въобще да не е сгрешил. Важно е обаче този човек да ни послуша. А той ще ни послуша, ако му говорим по подходящия начин. Твърде вероятно е, ако всичко това бъде изпълнено, да има добър резултат: **“Ако те послуша, спечелил си брат си.”** Това също е нещо, което е много важно – печалбата се състои не в това, че братът се е извинили че сме получили удовлетворение за получената обида, а че той е бил обърнат от грешния си път. Това е голямата печалба и това трябва да бъде целта на всеки един зрял християнин. Ние трябва да копнеем хората около нас да вървят по Божия път и да не грешат, а не да получим удовлетворение за накърненото си самочувствие и гордост.

3. Ако брат ти съгреши – вземи още двама или трима свидетели! Втората стъпка, ако нищо не се промени, е: **“Но ако не те послуша, вземи със себе си още един или двама и от устата на двама или трима свидетели да се потвърди всяка дума.”** Това изискване е изпълнение на еврейския закон (Второзаконие 19, 5): **“Само един свидетел да не застава против някого за каквото и да е беззаконие или за каквото и да е престъпление, което би извършил; а чрез думите на двама свидетели или чрез думите на трима свидетели да се установява всяко дело.”** Когато нещата не потръгнат, тогава се нуждаем от хора, които да ни помогнат. Едва ли е необходимо да се казва, че тези хора трябва да бъдат доверени. Споделянето на проблема не трябва да се превръща в клюка. Споделянето трябва да има само една цел, да се покаже проблемът и да се върне съгрешилия в правия път. Тези двама или трима свидетели могат от една страна да помогнат на съгрешилия да прозре истината и да му погнат в пътя обратно към

Бога. От друга страна, те могат да помогнат и на самите нас, ако ние сме заблудени и несправедливо обвиняваме човека. Но това трябва да са доверени хора, хора, които са готови да заемат правилната позиция, а не хора, които да ни казват това, което искаме да чуем. Добрите съветници имат голяма роля в живота на християнина. Ако ги имаме, това може да ни помогне в конфликтите и проблемите, може да ни помогне да грешим по-малко и да сме по-близо до Бога, а и да не нараняваме хората около нас.

4. Ако брат ти съгреши – кажи на църквата! Третата стъпка е да се каже на църквата. **“И ако не послуша тях, кажи това на църквата;”** Какво е църквата? Пастира, настоятелството, или по-редовните посетители, или пък нещо друго? Тук се има предвид събранието Исус иска да се сподели със всички хора, които се събират на едно място в Божието име. Защо е необходима тази мярка или толкова голяма публичност? Ами по една много проста причина, понякога хората са дотолкова убедени в своята невинност, че не могат да повярват на никого и нищо. Грехът често заслепява и човекът, който е съгрешил, не че не иска, но не може да види проблема. Примерите в Библията не са един и два – дори и цар Давид беше изпаднал в такова положение. Той, Божият човек, съгреши и прелюбодейства с жената на един от своите подчинени, заслепен бе дотолкова, че и излъга, и уби. Грехът заслепява. Затова е необходима радикална намеса. Когато обаче цялото църковно общество застане на правилната позиция, тогава съгрешилият може и да се осъзнае. Това обаче е една крайна стъпка и както при всички останали, тя няма за цел да очерни името на съгрешилия, а да му покаже пътя, който Бог е определил. И тук грехът и проблемът не бива да бъдат разпространявани и разнасяни, целта на това действие е да се помогне.

5. Ако брат ти съгреши – нека да ти бъде като езичник и бирник! Следващата стъпка е радикална и може да се каже наказателна. Колкото и да обичаме братята и сестрите си, ние имаме задължение към истината. Ние не трябва да забравяме това си задължение, ние сме призвани към святост и чистотата и когато някой от нас съгрешава, трябва да си помагаме, за да се върнем към Бога. Понякога само радикалните мерки могат да помогнат. Но все пак какво означава някой да стане за нас като езичник и бирник? Съгрешилият трябва да бъде отделен. И двете категории – и езичник, и бирник – са били хора, които са били отделени от Божия народ, хора, с които хората от Божия народ почти не са общували. На едно друго място апостол Павел казва: **“Затова пък аз, ако и да не съм телесно при вас, но с духа си съм при вас и осъдих вече, в името на нашия Господ Исус, онзи, който е извършил това, като че ли съм при вас (като се събра моят дух заедно с вас с властта на нашия Господ Исус), да предадем такъв човек на Сатана за погубване на плътта му, за да се спаси духът му в деня на Господ Исус.”** (1. Кор. 5, 3 - 5). Колкото и тежка да е такава мярка, тя е наложителна. В този израз има трезв поглед, но има и надежда. Има трезв поглед, защото между човека, който е съгрешил, и църквата и Бога има непреодолима преграда. Три пъти се казва, че човекът трябва да послуша, в противен случай той трябва да бъде отделен, за да осъзнае греха си. Някой би възразил, защо трябва да постъпваме така, все пак Исус е окачествен като **“приятел на бирниците и грешниците”**. Да, това е така, Исус обича грешниците, но мрази греха и той обича бирниците и грешниците така, че да ги доведе до покаяние. Целта на всичко, което се случва, не е да се отделят грешниците от църквата, а да се отделят грешниците от греха. Ако не се предприемат такива мерки, тогава грехът би навлязъл в църквата. Това не трябва да се допуска. Църковната история многократно е доказвала, че всеки компромис с греха е довел до катастрофални последици в църковните общества. Затова и Исус Христос ни препоръчва да се придържаме към това, което ни е заповядал, да се стремим към святост и да се отдалечаваме от греха.

6. За властта, която Бог ни е дал. След като е казал всичко това, Исус казва думите: **“Истина ви казвам: Каквото вържете на земята, ще бъде вързано на небесата; и каквото развържете на земята, ще бъде развързано на небесата.”** Тези стихове са повлияни от случващото се в юдаизма през онези времена. По онова време е имало две школи. Школата на Шамай вързва, с други думи, издава строги правила за обредите и нравствеността. Школата на Хилел – обратното, развързва, с други думи тя е гъвкава и състрадателна. Законоучителите, много добре разбират за какво става въпрос тук. Става въпрос да разрешаваш и да забраняваш определено поведение въз основа на Тората. Съобразявайки се с Писанието, което Бог ни е оставил, ние имаме властта като църква да правим същото. Това е власт, но и отговорност, власт

да занесем вестта за делото, което Бог е извършил на Голгота, за победата Му над греха и над смъртта, за жертвата, която ни дава живот, до хората. Ние имаме властта да направим посланието достъпно за хората около нас и да занесем вестта за спасението до колкото се може повече хора по тази земя. Но имаме и отговорност за това да се стремим към святост и да живеем вярата си по начин, който да свидетелства на хората около нас Кой е Исус Христос и какво е направил за нас. И двете отговорности не са малки. Ние трябва да благовестваме, но и трябва да сме живо свидетелство за многообразната Божия благодат и за промяната, която вярата носи в живота ни.

7. Молитвата. Никак не е случайно, че Исус завършва заявлението си с призив за молитва и то не само за лична молитва, а и за общата молитва: ***“Пак ви казвам, че ако двама от вас се съгласят на земята за каквото и да било нещо, което да поискат, ще им бъде дадено от Моя Отец, Който е на небесата. Защото, където двама или трима са събрани в Мое име, там съм и Аз посред тях.”*** Исус говори за молитвата, но не бива да забравяме в какви рамки се развива всичко, което Исус казва в този пасаж – Той говори за преодоляване на разногласията в рамките на църквата. Всичко, за което говорихме досега, трябва да бъде съпътствано от молитва. Молитвата е най-добрата рецепта за успеха. Ние се стремим да премислим добре нещата и да сме наясно как бихме постъпили във всяка една ситуация, но не се сещаме да се помолим. От огромна помощ е да имаме няколко души да съпътствата всяко наше действие от самото начало. Не е необходимо да се съобщават всички подробности, поверителността трябва да се спазва, но е важно всяко едно действие да бъде съпътствано с молитва. Това е важно по простата причина, че много често, да не кажем почти винаги, разногласията се дължат не просто на човешки конфликти, не на неразбирателства или инат, а на духовна битка, която се води невидимо за нас, хората. Тук имаме обещание, че молитвата ни ще бъде чута. Бог иска в Неговата църква да има мир и ако Неговите деца също го желаят, то в Неговата църква ще има мир и, нещо повече, Той самият ще бъде посред тях. Когато има трудности, когато нищо не върви както трябва, когато има конфликти и разочарования, тогава Исус ни призовава да потърсим Неговата помощ. Нека когато се опитваме да разрешим проблемите и конфликтите, не забравяме, че молитвата е средството, чрез което човек влиза във връзка с Бога, говори на Бога. Кажете Му всичко, което чувстваш –и болката, и радостта, нуждите и страховете, и поискай помощ, мъдрост и сила за всекидневната борба. Онова, което не смеем да кажем на никого, можем да кажем на Бога и Той ще ни даде мъдрост за всичко. Без молитва няма истински духовен живот. Без молитва разрешаването на конфликтите би било невъзможно. Там, където хората се събират за молитва, Исус обещава Своето присъствие. Съзнаваме ли колко голямо е това обещание?. Старозаветните Божии мъже копнееха за това Бог да бъде с тях, Исус ни обещава Своето присъствие и подкрепа, обещава ни, че ще ни отговори. ***“Искайте, и ще ви се даде, търсете, и ще намерите...”***(Мат. 7, 7-8)

8. Заключение. Бог ни е призовал да Го следваме. Но ни е призовал да светим с Неговата светлина там, където ни е поставил. Особено важно е това за всички тези, които се наричат с Неговото име. Това трябва да е видно в нашите взаимоотношения, в разрешаването на конфликти. Конфликтите трябва да се разрешават, в противен случай те ще рефлектират върху църквата като цяло, а и върху свидетелството за Христос. Две неща са важни в разрешаването на конфликтите в църквата – да се подхожда с любов и молитва, а там, където не се постигне добър резултат, там да се прилагат и крайни мерки. Църквата е невястата на Исус Христос, изкупена с безценната Му кръв, тя трябва да бъде без петно и бръчка, тя трябва да свети със светлината, която Бог и е дал. Нека ние направим всичко възможно да пазим църквата чиста. Бог да ни дава сили за това. Нека не преставаме да се молим, молитвата може да ни даде голяма сила и да ни отвори широки врати. За Божия слава. Амин.